

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโพน อำเภอลำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษามีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโพน อำเภอลำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนครัวเรือน 952 ครัวเรือน (สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลโพน ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2552)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโพน อำเภอลำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 282 คน ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณ หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามานะ ดังนี้ (Yamane, 1973 : 727)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น (โดยการศึกษาครั้งนี้กำหนดให้

เท่ากับ .05)

แทนค่าจากสูตร

$$n = \frac{952}{1 + 952(.05)^2}$$

$$n = 281.65$$

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างเต็มจำนวน ผู้วิจัยได้เพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็น 282 คน ผู้ศึกษากำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง โดยผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยผู้ศึกษาแบ่งจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้ จำนวน 282 คน ออกเป็น 5 กลุ่ม โดยแบ่งตามสัดส่วนของหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์ อำเภอกำแพง จังหวัดกาฬสินธุ์

ตัวอย่างการคำนวณกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

$$\text{หมู่ที่ 1} \quad \frac{187 \times 282}{952} = 55 \text{ คน}$$

และผลการคำนวณหมู่บ้านต่อ ๆ ไป ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนหน่วยกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน

หมู่ที่	ประชากร	
	จำนวนครัวเรือน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 1	187	55
หมู่ที่ 2	141	42
หมู่ที่ 3	308	91
หมู่ที่ 4	182	54
หมู่ที่ 5	134	40
รวม	952	282

หลังจากได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้านแล้ว ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนประชากรของแต่ละหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์ อำเภอกำแพง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้วิธีการจับสลาก ทำการเขียนชื่อประชากรของแต่ละหมู่บ้านที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ลงในแผ่นกระดาษ

ใช้ 1 แผ่น ต่อ 1 ชื่อลงในกล่อง แล้วจึงหยิบมาทีละแผ่น เมื่อจับได้ชื่อใดก็บันทึกไว้แล้ว นำกลับเข้าไปในกล่อง เพื่อให้แต่ละชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่าๆกัน ถ้าจับได้รายชื่อเดิมให้จับใหม่ จนครบจำนวนของแต่ละหมู่บ้านจำนวน 5 หมู่บ้าน รวม 282 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม แบบปลายเปิดและปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามปลายปิด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Rating)

เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลตำบล โพน อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด เป็นคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลตำบล โพน อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นคำถามปลายเปิด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา วารสาร ภูมิ ระเบียบ กฎหมาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบล โพน อำเภอดำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม ถูกต้องของแบบสอบถาม

3. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านประเมินความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยวิธี IOC (Index of item objective congruence) (สมนึก ภัททิยชนี. 2544 : 219-233) ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก้

3.1.1 นายอมร อ่อนรัชชา วุฒิการศึกษา ศศ.ม (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.1.2 อาจารย์อุคร กล้าขยัน วุฒิการศึกษา กศ.ม. (คณิตศาสตร์) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนสหสหัสขันธ์ศึกษา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

3.1.3 อาจารย์เพียงฤทัย ไหมทอง วุฒิการศึกษา กศ.บ. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนสหสหัสขันธ์ศึกษา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ .89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึง ผู้ใหญ่บ้านในเขตเทศบาลตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. กำหนดให้มีผู้ช่วยผู้ศึกษา หมู่บ้านละ 1 คน รวม 5 คน โดยผู้ศึกษาชี้แจงวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับผู้ช่วยผู้ศึกษา
3. ผู้ศึกษาและผู้ช่วยผู้ศึกษา ดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสือไม่ออก ผู้ศึกษาและผู้ช่วยศึกษาอ่านให้ฟังโดยไม่ชี้แนะคำตอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 ระดับคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายความว่า	ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายความว่า	ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายความว่า	ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายความว่า	ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายความว่า	ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. การวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโพธิ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชน t -test (Independent Sample) และ F -test (One – Way ANOVA)
4. กรณีพบความแตกต่างของการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe)
5. การวิเคราะห์ข้อคิดเห็น โดยนำมาวิเคราะห์เนื้อหาในแต่ละประเด็น แล้วนำมาสรุปในเชิงพรรณนา แล้วจึงเรียงลำดับความถี่



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY